

የኢኮኖሚና ቴክኖሎጂ ሚኒስቴር

11/18/11
24/3
3/11

የኢኮኖሚና ቴክኖሎጂ ሚኒስቴር

የቴክኖሎጂ ፈጠራ ስራዎችን ለመደገፍ የወጣ
የድጋፍ መመሪያ

572/2013

ኢ.ቴ.ሚ - አዲስ አበባ

ታህሳስ 2011

ማጠቃለያ

1. መግቢያ 2

2. የመመሪያው አስፈላጊነት 2

ክፍል 1: አጠቃላይ 3

3. አጭር ርዕስ 3

4. ትርጓሜ 3

5. ዓላማ 4

6. የተፈጻሚነት ወሰን 4

ክፍል 2: የፈጠራ ሃሳብ ማመልከቻ አቀራረብ፣ የመምረጫ መስፈርትና የማልማት ሂደት 4

7. የፈጠራ ሃሳብ ማመልከቻ አቀራረብ 4

8. የሚቀርበው የፈጠራ ሃሳብ ማወዳደሪያ መስፈርት 4

9. የውድድር ማመልከቻ ይዘት 5

10. ለፈጠራ ስራዎች ስለማሰጥ የገንዘብ ድጋፍ 6

11. ስለ ፈጠራ ሃሳብ የግምገማ ሂደት 6

12. የተመረጡትን ፕሮጀክቶች ለአሸናፊዎች ስለማሳወቅ 7

13. የድጋፍ ስምምነት ውል ስለመፈጸም 7

ክፍል 3: ስለ ፈጠራ ስራ ገጣሚ ኮሚቴ 7

16. የገጣሚ ኮሚቴ አስያሪ 7

17. የቴክኒክ ኮሚቴዎች ተግባራት 8

18. የገጣሚ ኮሚቴ ኃላፊነት እና ግዴታዎች 8

ክፍል 4: የክትትልና ድጋፍ ስርዓት 9

19. የገንዘብ አለቃቀቅን በማስመልከት 9

20. ስለሪፖርት አቀራረብና እና ግብረመልስ አሰጣጥ 9

21. የድጋፍ ገንዘብ ተመላሽ ስለማድረግ 9

22. ድጋፉን ስለማቋረጥ 10

23. የፈጠራ ስራውን ውጤት ስለማሳወቅ 10

24. የአዕምሮአዊ ንብረት ጥበቃ 10

25. ለተሰጠው ድጋፍ ዕውቅና ስለመስጠት 10

26. መመሪያውን ስለመሻሻል 11

27. የመመሪያው ተፈጻሚነት 11

Handwritten signature

1. መግቢያ

የሳይንስና ቴክኖሎጂ መስፋፋት ለአንድ ሀገር ዕድገት ትልቅ ሚና ያለው ነው። በዘርፉ እንደ ሀገራት የዕድገት ደረጃና አቅጣጫ የራሱን የተግባራዊነት ምህዳር ይዞ ትልልቅ እንቅስቃሴዎች ይደረገብታል። የሀገራትን ዕድገት ዘላቂ ለማድረግ ደግሞ የቴክኖሎጂ ሽግግርና ልማት አቅም መጠናከር ይኖርበታል። የቴክኖሎጂ ሽግግርና ልማት አቅም ከሚተገበርባቸው መንገዶች መካከል አንዱ ከከፍተኛ ትምህርት ተቋማት የሚወጡ እውቀቶችንና የፈጠራ ሃሳቦች ወደ ተግባር በመቀየር በኢንዱስትሪው ውስጥ እንደ ተግዳሮት/ችግር የተቀመጡ ክፍተቶችን መፍታት ነው።

በሀገራችን የሳይንስና ቴክኖሎጂ ሚኒስቴር ከቴክኖሎጂ ንድፍ አንስቶ እስከ የቴክኖሎጂ ናሙና /ፕሮቶታይፕ/ ድረስ ያሉ የፈጠራ ስራዎች በተሟላ መልኩ ተደግፈው ጥቅም ላይ እንዲውሉ እንደ አንድ ዋና ስራ ይዞ ዘርፈ ብዙ እንቅስቃሴ እያደረገ ይገኛል። ከዚህ አንጻር ሀገሪቱ እያስመዘገበችው ያለችውን እድገት ተከትሎ ብዙ እውቀቶች እና ቴክኖሎጂዎች ፈልቀው በግብይቱ አለም ውስጥ ጥሰው በመግባት ጠንካራ የኢኮኖሚ እንቅስቃሴ እንዲኖራቸው ማስቻል አስፈላጊ ነው። ስለዚህ ሚኒስቴር መስሪያ ቤቱ በርካታ ሀገራዊ የቴክኖሎጂ ግብይት ጥናቶች፣ የኮንስትራክሽን ዲቭሎፕመንት ስራዎች፣ የዲዛይን ተግባራቶች፣ የቴክኖሎጂ ናሙና /ፕሮቶታይፕ/ ስራዎች እና የፈጠራ ምርምር ተግባራቶችን በሀገሪቱ ያለውን ሰፊ ክፍተት መሙላት እንዲያስችል፣ በዘርፉ ያሉ ባለሙያዎችና ተመራማሪዎች ትኩረት ሰጥተው እንዲተገብሩት የማድረግ ሚናን እየተጫወተ ይገኛል።

በሳይንስና ቴክኖሎጂ ኢኮኖሚ ፖሊሲ ላይ በግልጽ በተቀመጠው መሰረት የሚ/ር መ/ቤቱ ዋነኛ ተግባር ሀገራዊ ፋይዳ ያላቸው ቴክኖሎጂዎችን በፍጥነት የመማር፣ የማላመድ እና የመጠቀም አቅምን መገንባት ነው። ይህንንም ተግባራዊ ለማድረግ የቅድሚያ ትኩረት በተሰጣቸው ዘርፎች ላይ የተዘጋጁት የቴክኖሎጂ ፍፍተ ካርታዎችን እንደግብዓት አድርጎ ይጠቀምባቸዋል። በመሆኑም ሚኒስቴር መስሪያ ቤቱ የቴክኖሎጂ ፈጠራ ተግባራት ጋር በተያያዘ የቴክኖሎጂ ሃሳብ አፍላቂዎችንና ተመራማሪዎችን፣ ወጥና ስርዓት ባለው መንገድ በገንዘብና በቴክኒክ ድጋፍ በመደገፍ የማህበረሰብን ችግር በቀጥታ ለፈቱ የሚችሉ የፈጠራ ስራዎች ተግባራዊ እንዲሆኑ ለማስቻል ይህ መመሪያ መቅረብ አስፈልጎልን።

2. የመመሪያው አስፈላጊነት

የዚህ መመሪያ አስፈላጊነት፡-

2.1 ከፍተኛ እውቀትና ልምድ ያላቸው ባለሙያዎችን ፣ የቴክኖሎጂ ማልሚያ ቦታን እንዲሁም ለፈጠራ ስራው አስፈላጊ የሆኑ ማሸነሪዎችና ፋሲሊቲዎችን አሟልተው የሚደገፉበት ስርዓት መዘርጋት ስለሚያስችል።

- 2.2 የኢንዱስትሪውን እና የማህበረሰቡን የቴክኖሎጂ ክፍተት በመለየት፣ የአዋጭነት ጥናት በማዘጋጀት፣ የንድፍ ተግባራት እና የቴክኖሎጂ ናሙና /የፕሮቶታይፕ/ ለመስራት የፈጠራ ሃሳብ ያላቸውን ባለሙያዎች አወዳድሮ ለመደገፍ እንዲያስችል።
- 2.3 ግልፅና ፍትህዊነት ያለው አሰራር በመዘርጋት በተጠቃሚዎች ዘንድ ተአሚነትን እንዲኖረው ለማድረግ ነው።

ክፍል 1: አጠቃላይ

3. አጭር ርዕስ

ይህ መመሪያ የቴክኖሎጂ ፈጠራ ስራዎችን ለመደገፍ የወጣ የድጋፍ መመሪያ ቁጥር 572/2013 ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል

4. ትርጓሜ

የቃሉ አገባብ ሌላ ትርጉም የሚያሰጠው ካልሆነ በስተቀር በዚህ መመሪያ ውስጥ፡ -

- 1) ድጋፍ፡ - በኢኮኖሚክስና ቴክኖሎጂ ሚኒስቴር ለቴክኖሎጂ ፈጠራ ስራዎች የሚሰጥ የማማከር የማሰልጠንና በገንዘብ የሚሰጥ ድጋፍ ነው።
- 2) የቴክኖሎጂ ናሙና /ፕሮቶታይፕ/፡ - የፈጠራ ሃሳብን ወደ ተጨባጭ የቴክኖሎጂ ቁስ በመቀየር ስራቴን ማሳየት እና ለማስፋፊያ ምርት በሚመች መልኩ ማዘጋጀት ነው።
- 3) የፈጠራ ስራ፡- ማለት በአንድ ነገር ላይ ትኩረት በማድረግ የተለያዩ ዘዴዎችን በመጠቀም አዳዲስ እና ጠቃሚ ሃሳቦችን ማፍለቅ፣ ከዚህ ቀደም ያሉ ንድፈ ሃሳቦችን ማሻሻል እና ችግር ፈቺ ውጤቶችን ለማቅረብ የሚደረግ ተግባር ነው።
- 4) ተቋማት፡ - ማለት የዩኒቨርሲቲዎች፣ የቴክኒክ ሙያ ትምህርትና ስልጠና ፣ የምርምር ተቋማት እና የማምረቻና አገልግሎት መስጫ ተቋማት የወል ስም ነው።
- 5) ገሚጋሚ ኮሚቴ፡ - ማለት የቴክኖሎጂ ፈጠራን ወደ ሀገር ውስጥ እና ተቋማት በማሸጋገር ሂደት የፈጠራ ሃሳቦችን ለመገምገም ከተለያዩ ተቋማት በዘርፋቸው ሰፊ ልምድ ያላቸውን ባለሙያዎች አሰባስቦ የያዘ ኮሚቴ ነው።
- 6) ሚ/ር መ/ቤት፡- ማለት የኢኮኖሚክስና ቴክኖሎጂ ሚኒስቴር ነው።
- 7) የበላይ አመራር፡- የኢኮኖሚክስና ቴክኖሎጂ ሚኒስትርና ሚኒስትር እና ሚኒስቴር ዴኤታዎች ናቸው።

5. ዓላማ

የዚህ መመሪያ ዓላማ ከማምረቻ ተቋማት እና ከማህበረሰቡ የሚመነጨ ተጨባጭ የቴክኖሎጂ ፍላጎት ክፍተቶችን በመለየት በቴክኖሎጂ ማበልፀጊያዎች ለምተው ጥቅም ላይ እንዲውሉ የገንዘብ ድጋፍ የሚደረግበት ስርዓት መዘርጋት ነው።

6. የተፈጻሚነት ወሰን

ይህ መመሪያ የቴክኖሎጂ ፈጠራ ተግባራትን በሚያከውኑ ባለሙያዎች፣ ከፍተኛ ትምህርት ተቋማት፣ የቴክኒክና ሙያ ትምህርት እና ስልጠና ተቋማት እና የማምረቻና አገልግሎት ሰጪ ተቋማት ላይ ተፈጻሚ ይሆናል።

ክፍል 2: የፈጠራ ሃሳብ ማመልከቻ አቀራረብ፣ የመምረጫ መስፈርትና የማልማት ሂደት

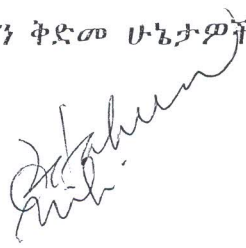
7. የፈጠራ ሃሳብ ማመልከቻ አቀራረብ

የፈጠራ ሃሳብ ያላቸው ግለሰቦች ወይም ድርጅቶች ቀጥሎ በተመለከቱት መንገዶች ለሚ/ር መ/ቤቱ የድጋፍ ማመልከቻ ማቅረብ ይችላሉ።

- 7.1 ማንኛውም የቴክኖሎጂ ፈጠራ ሃሳብ ያለው ግለሰብ ወይም ተቋም በማንኛውም ጊዜ ለሚ/ር መ/ቤቱ የፈጠራ ሃሳብን ማቅረብ ይችላል።
- 7.2 ሚ/ር መ/ቤቱ በዓመት ቢያንስ አንድ ጊዜ በህዝብ መገናኛ ዜዴዎች አማካኝነት የቴክኖሎጂ ፈጠራ ሃሳብ ያላቸው ግለሰቦችና ድርጅቶች ፕሮፖዛሎቻቸውን አቅርበው እንዲወዳደሩ ይጋቢዛል።
- 7.3 የሚቀርቡ ቴክኖሎጂዎች ሃሳቦች የቅድሚያ ትኩረት በተሰጣቸው መስኮች መሆን ይኖርባቸዋል።
- 7.4 ሚ/ር መ/ቤቱ ካዘጋጃቸው ፍፍተ ካርታ ሰነዶች ላይ ተወስደው ለማልማት የቀረቡ የፈጠራ ሃሳቦች ቅድሚያ ይሰጣቸዋል።
- 7.5 በሚ/ር መ/ቤቱ ስራው የሚመለከተው የስራ ክፍል የቀረበለትን የቴክኖሎጂ/ፕሮፎታይፕ ሃሳብ በተገቢ ፎርማት መመዝገብና ለገሚጋሚ ኮሚቴ ግምገማ በሚመች መልኩ መረጃውን ማደራጀት ይኖርበታል።

8. የሚቀርበው የፈጠራ ሃሳብ ማወዳደሪያ መስፈርት

ለድጋፍ ውድድር የሚቀርቡ የቴክኖሎጂ የፈጠራ ሃሳቦች የሚከተሉትን ቅድመ ሁኔታዎችን ማሟላት ይኖርባቸዋል።

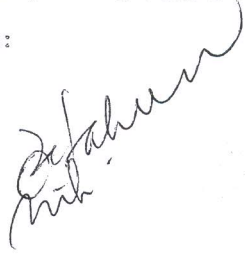

- 8.1 የሚቀርበው የፈጠራ/የቴክኖሎጂ ሀሳብ ስራ የሀገሪቱን የቴክኖሎጂ ፍላጎት ያገናዘበ እና በቀላሉ ወደ ተግባር የሚቀየር።
- 8.2 የቀረበው የፈጠራ/የቴክኖሎጂ ሀሳብ የማህበረሰቡን ወይም የማምረቻ ተቋማትን ችግርን በቀጥታ መፍታት የሚችል መሆኑ።
- 8.3 በገበያ ተፈላጊ የሆነ ፈጠራ እና የስራ ዕድል መፍጠር መቻሉ።
- 8.4 የፈጠራ ሀሳብ ማልሚያ ዋጋ የፋይናንስ ህግና ስርዓቱን ተከትሎ ሊተገበር የሚችል መሆኑ።
- 8.5 የሀገሪቱን የቴክኖሎጂ የቅድሚያ ትኩረትና ፍላጎት ያገናዘበ መሆኑ።
- 8.6 ለአጠቃቀም ምቹ፣ ቀላል፣ እንዲሁም በአካባቢ ላይ ምንም ዓይነት ተጽዕኖ የማያስከትል መሆኑ፤
- 8.7 ወደ ቴክኖሎጂ ካደገ በኋላ በቀላሉና በተመጣጣኝ ዋጋ ተመርቶና ተባዝ ለህብረተሰብና ለማምረቻ ተቋማት መቅረብ መቻሉ እንደ ማወዳደሪያ መስፈርት ይወሰዳሉ።
- 8.8 እንደ አስፈላጊነቱ ዝርዝር የማወዳደሪያ መስፈርት በሚ/ር መ/ቤቱ የሚቀርብ ይሆናል።

9. የውድድር ማመልከቻ ይዘት

ለውድድር የሚቀርበው ማመልከቻ ወይም ፐሮፖዛል የሚከተሉትን ነጥቦች ማካተት ይገባል።

- 9.1 በፈጠራ ስራው ላይ የሚሳተፉ ባለሙያዎች ልምድና የሙያ ስብጥር ።
- 9.2 ለፈጠራ ስራው የሚስፈለገውን ድጋፍ በገንዘብ እና በዐይነት ተለይቶ እና ከስራው ጋር ቀጥተኛ ተያያዥነት ያላቸው ማንኛውም በግዥ የሚገኙ ግብዓቶች በግልጽ በፐሮፖዛል ማመልከቻው ውስጥ የማካተት።
- 9.3 የፈጠራ ስራው ዓላማ የቴክኖሎጂ ምርትን ወይም አገልግሎትን ወይም የአመራረት ዘዴን እና የአመራረት ሂደትን ከማሻሻል አኳያ ያለው ፋይዳ የመሳሰሉትን ማካተት ይኖርበታል።
- 9.4 ከላይ ከንዑስ አንቀስ 9.1 — 9.3 የተጠቀሱት እንደተጠበቁ ሆነው ሚ/ር መ/ቤቱ የፈጠራ ሀሳብ ያላቸው ባለሙያዎች ማመልከቻ የሚያቀርቡበትን ወጥነት ያለው ቅጽ በማዘጋጀት ለውድድሩ ዝግጁ ያደርጋል።

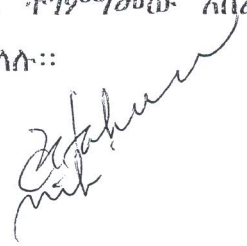

10. ለፈጠራ ስራዎች ስለሚሰጥ የገንዘብ ድጋፍ

- 10.1 ለአንድ ፕሮጀክት ስራውን በፕሮቶታይፕ ደረጃ እስኪደርስ ድረስ የሚመደበው በጀት በፕሮጀክት የሚሰጠው ክፍተኛው የገንዘብ መጠን 500,000 (አምስት መቶ ሺህ) ብር ይሆናል።
- 10.2 ነገር ግን ፕሮጀክቱ የሚፈልገው የገንዘብ መጠን በባለሙያዎች ተገምግሞ ከዚህ በላይ ሆኖ ሲገኝ እንደአስፈላጊነቱ በሚኒስቴር መስሪያ ቤቱ ክፍተኛ አመራር ውሳኔ ሊሰጥበት ይችላል።
- 10.3 ለፈጠራ ስራዎች ድጋፍ በተወዳዳሪዎች የቀረበው የገንዘብ መጠን ከሚያስፈልጉ ማቴርያሎች ግዥና የሰው ሃይል ግብዓት አንጻር ታይቶ ማሻሻያ ሊደረግበት ይችላል።

11. ስለ ፈጠራ ሃሳብ የግምገማ ሂደት

- 11.1 ለተወዳዳሪዎች በተቀመጠው መስፈርት መሰረት የመጀመሪያ ደረጃ የማጣራት ስራ (primary screening) ሁሉም ለውውድድር አስፈላጊ የሆኑ መረጃዎች ተሟልተው መቅረባቸው በስራ ክፍሉ ይረጋገጣል።
- 11.2 ለእያንዳንዱ ፕሮጀክት የሚሰጥ ቁጥር (ኮድ) ተሰጥቶት በሚኒስቴር መስሪያ ቤቱ በሚደራጅ ገምጋሚ ኮሚቴ የፈጠራ ሃሳቦች እንዲገመገሙ ይደረጋል።
- 11.3 የቀረበው የፈጠራ ስራ ከማህበረሰብ ጤና ጋር ተያያዥነት ያለው ከሆነ በቅድሚያ ለምርምር ስነ-ምግባር ኮሚቴ ቀርቦ ይገመገማል።
- 11.4 በዋናው የግምገማ ሂደት በተቀመጠው መስፈርት መሰረት ለእያንዳንዱ ፕሮጀክት በገሚጋሚ ኮሚቴው አባላት በሚሰጠው ነጥብ መሰረት አማካኝ ውጤት በመውሰድ የተሻሉት የፈጠራ ስራዎች የሚመረጡ ሲሆን አስፈላጊ ሆኖ ከተገኘ የእያንዳንዱ ፕሮጀክት ተወዳዳሪ በግንባር ተገኝቶ ለገሚጋሚ ኮሚቴው ማብራሪያ ወይም ገለጻ እንዲያቀርብ ይደረጋል።
- 11.5 የገሚጋሚው ኮሚቴ ውሳኔ ለሚ/ር መ/ቤቱ አመራር ቀርቦ ውሳኔ እንዲያገኝ ይደረጋል።
- 11.6 በተጨማሪም በሚ/ር መ/ቤቱ የበላይ አመራር ተገምግሞው አስፈላጊነታቸው የታመነባቸው ፕሮጀክቶች በቀጥታ ሊደገፉ ይችላሉ።

12. የተመረጡትን ፕሮጀክቶች ለአሸናፊዎች ስለማሳወቅ

- 12.1 የፈጠራ ስራዎቹ ግምገማ እንደተጠናቀቀና አሸናፊ የሆኑት ፕሮጀክቶች እንደተለዩ ሚኒስቴር መ/ቤቱ ለአሸናፊዎች በደብዳቤ ያሳውቃል።
- 12.2 በውድድሩ የፈጠራ ሃሳባቸው ተቀባይነትን ላላገኙ ተወዳዳሪዎች ያላሸነፉበት ምክንያቱ ተገልጾ በደብዳቤ እንዲያውቁት ይደረጋል። ነገር ግን ማሻሻል የሚገባቸውን ጉዳዮች አሻሽለው በቀጣዩ ዙር በድጋሚ መወዳደር ይችላሉ።
- 12.3 ድጋፍ ያልተደረገላቸው የፈጠራ ሃሳብ ፕሮፖዛሎች በሶስት ወር ጊዜ ውስጥ በሚ/ር መ/ቤቱ እንዲወገድ ይደረጋል።

13. የድጋፍ ስምምነት ውል ስለመፈጸም

- 13.1 የፕሮጀክት ባለቤትነት ድርሻ/Cost Recovery/ ሚ/ር መ/ቤቱ በሚያወጣው መመሪያ መሰረት ይስተናገዳል። የስምምነት ውሉ ውስጥም ይካተታል።
- 13.2 ሚ/ር መ/ቤቱ በቀጥታ የቴክኖሎጂ ናሙና /ፕሮቶታይፕ/ የሚሰራላቸውን ፕሮጀክቶች በገንዘብ ይደግፋል።
- 13.3 ውድድሩ አሸናፊ የሆኑ የፈጠራ ስራዎች የተፈቀደውን ድጋፍ በአግባቡ ጥቅም ላይ ማዋል እንዲችሉ ከሚ/ር መ/ቤቱ ጋር የስምምነት ውል ይፈራረማሉ።
- 13.4 ስምምነት ውል ሰነዱ ትክክለኛ ቅጂዎች ለሚኒስቴር መስሪያ ቤቱ፣ ለፈጠራ ስራ አፍላቂው እና የገንዘብ ድጋፍን ለሚቆጣጠረው አስተባባሪ አካል በበቂ ቅጅ ተዘጋጅቶ እንዲደርሳቸው ይደረጋል።

ክፍል 3: ስለ ፈጠራ ስራ ገሚጋሚ ኮሚቴ

የቴክኖሎጂ ፈጠራ ስራዎችን ግምገማ ለማድረግ በዕውቀትና ክህሎት የዳበሩ ባለሙያዎች ተሳታፊ የሚሆኑበት ገሚጋሚ ኮሚቴ በሚ/ር መ/ቤቱ መራጭነት ይቋቋማሉ።

16. የገሚጋሚ ኮሚቴ አሰያዥም

- 16.1 የፈጠራ ሃሳቦች ገሚጋሚ የቴክኒክ ኮሚቴ ቅድሚያ ከተሰጣቸው የትኩረት መስኮች የተውጣጡ ባለሙያዎችን በዋናነት መሰረት በማድረግ እና የኢንጅነሪንግ ዘርፍን ያማከሉትን አሟልቶ ሊቋቋም ይችላል።
- 16.2 ለገሚጋሚ ኮሚቴነት የሚመደቡ ባለሙያዎች የትምህርት ዝግጅትታቸው፣ በማኑፋቲክሪንግ እና አገልግሎት ዘርፍ ማገልገላቸው፣ በዩኒቨርሲቲ እና ሌሎች

[Handwritten signature]

የመንግስት ተቋማት የስራ ልምድ እንዳላቸው በመምረጫ መሰፈርት ውስጥ ሊካተት ይችላል።

16.3 ኮሚቴው በእያንዳንዱ የትኩረት ዘርፍ እስከ አምስት የሚደርሱ አባላትን ይዞ ሊቋቋም ይችላል። የአባላት ስብጥር እንደሰራው ባህሪ እና ሁኔታ ከየተቋማቱ ተለይቶ እና ተገምግሞ በከፍተኛ አመራሩ ከፀደቀ በኋላ ተግባራዊ ይሆናል።

16.4 እንደ አስፈላጊነቱ ከላይ ከተገለፁት የስራ መስኮች በተጨማሪ የቴክኖሎጂ ፍሰት ምህዳሩን ተከትለው ከሚመጡ የኢኮኖሚያዊ እና የቢዝነስ እንቅስቃሴዎች ክህሎትና እውቀት ያላቸውን ባለሙያዎች በኮሚቴው ውስጥ ሊካተቱ ይችላሉ።

17. የቴክኒክ ኮሚቴዎች ተግባራት

የተክኖሎጂ ፈጠራ ስራዎች ገሚጋሚ ኮሚቴዎች በታች በተዘረዘሩትን ተግባራትን የሚያከናውኑ ይሆናል።

17.1 ኮሚቴው ለሚኒስቴር መስሪያ ቤቱ የሚቀርቡ ማንኛውንም የየቴክኖሎጂ ፈጠራ ስራዎችን በተቀመጠው መሰፈርት እና ፎርማት መሰረት ይገመግማሉ።

17.2 የግሚጋሚውን ውጤት በማጠቃለል ለሚ/ር መ/ቤቱ ውሳኔ ያቀርባሉ።

18. የገሚጋሚ ኮሚቴ ኃላፊነት እና ግዴታዎች

- 18.1 ለሙያቸው ታማኝ በመሆን ስራቸውን በትጋትና በተማኝነት የማከናወን።
- 18.2 ስራቸውን ያለምን የሰዓት ማቆራረጥ በአግባቡ የማከናወን ።
- 18.3 ስራዎች በሚኖሩበት ወቅቱ ሚኒስቴር መስሪያ ቤቱ ተጠርቶ ሊገኝ ያልቻለ የቴክኒክ ኮሚቴ ባለሙያ ከሃያ አራት ሰዓት አስቀድሞ የማላወቅ።
- 18.4 ሚኒስቴር መስሪያ ቤቱ የገሚጋሚ ኮሚቴ አባላት ስራቸውን በአግባቡ ካልተወጡ በማንኛውም ጊዜ እንደ አስፈላጊነቱ ሊቀይር ይችላል።
- 18.5 ሚኒስቴር መስሪያ ቤቱ በገሚጋሚ ኮሚቴነት ሊያገለግሉ የሚችሉ ባለሙያዎችን የትምህርት ደረጃ እና ሲቪኦቻቸውን የያዘ መረጃ አደራጅቶ መያዝ ይኖርበታል።

ክፍል 4: የክትትልና ድጋፍ ስርዓት

19. የገንዘብ አለቃቀቅን በማስመልከት

የፈጠራ ስራው የገንዘብ ድጋፍ የሚፈጸመው በሚ/ር መ/ቤቱ የድጋፍ መመሪያ መሰረት ሲሆን አፈፃፀሙ እንደሚከተለው ይሆናል።

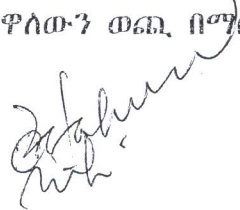
- 19.1 የመጀመሪያ ዙር ክፍያ ከተፈቀደው ጠቅላላ የፕሮጀክቱ የማስፈጸሚያ 50% /ሃምሳ በመቶ/ የድጋፍ ስምምነቱ በተፈረመ በ 20 ቀናት ጊዜ ውስጥ ለአሸናፊዎች ይለቀቃል።
- 19.2 የመጨረሻው ዙር ቀሪው ገንዘብ 50% /ሃምሳ በመቶ/ የፕሮጀክቱ አፈፃፀም ከግማሽ በላይ ሲሆን ፕሮጀክቱ ተገምግሞ ይለቀቃል። ሆኖም የድጋፉ አከፋፈል በሚቀርበው የቴክኒክና ፋይናንስ ሪፖርት ግምገማ መሰረት ይሆናል።

20. ስለሪፖርት አቀራረብና እና ግብረመልስ አሰጣጥ

- 20.1 ሚ/ር መ/ቤቱ ለፈጠራ ስራ ድጋፍ የተደረገላቸው የፈጠራ ባለሙያዎች የአፈጻጸም ሪፖርት የሚያቀርቡበት ወጥ ቅጽ ያዘጋጃል።
- 20.2 የፈጠራ ባለሙያው ስለ ቴክኖሎጂ ፈጠራ ስራው አፈጻጸም በተዘጋጀው ቅጽ መሰረት በየወሩ ሪፖርት ያቀርባል። በሪፖርቱ ላይ ተመስርቶም ግብረመልስ ይሰጣል።
- 20.3 የቴክኖሎጂ ፈጠራ ስራው /ፕሮቶታይፕ/ አፈጻጸም 50 በመቶ መሆኑን በፈጠራ ባለሙያው ሪፖርት ሲቀርብ የሚኒስቴር መስሪያ ቤቱ ባለሙያዎች ወይም ክፍተኛ አመራሮች በአካል በታወቀ ተገኝተው የተሰሩትን ስራዎች ይገመግማሉ። በተደረገው ግምገማ ላይ ተመስርቶም የሁለተኛ ዙር ድጋፍ ለፈጠራ ባለሙያው ይለቀቃል።
- 20.4 በመጨረሻም የፈጠራ ባለሙያው የፈጠራውን ውጤት ፕሮጀክቱን በበላይነት በሚመራው ተቋም ተረጋግጦ ለሚ/ር መ/ቤቱ መቅረብ ይኖርበታል።

21. የድጋፍ ገንዘብ ተመላሽ ስለማድረግ

ድጋፍን የተቀበለው ተቋም በስምምነት ላይ በተቀመጠው የጊዜ ሰሌዳ መሰረት የፕሮጀክቱ ሥራ እንደተጠናቀቀ ለፕሮቶታይፕ ያዋለውን ወጪ በማስላትና ኦዲት

በማስደረግ ቀሪ ገንዘብ ካለ በአንድ ወር ጊዜ ውስጥ ለሚኒስቴር መሰሪያ ቤቱ ተመላሽ ማድረግ ይጠበቅበታል።

22. ድጋፍን ስለማቋረጥ

- 22.1 ሚ/ር መ/ቤቱ በሚያደርገው ግምገማና በሚቀርብለት ሪፖርት ላይ ተመስርቶ ክንውናቸው አጥጋቢ ያልሆኑ ፕሮጀክቶችን ድጋፍ ማቋረጥ ይችላል። ድጋፍ የተደረገለት ተቋም በአንድ ወር ጊዜ ውስጥ ያልተጠቀመበትን ገንዘብ ለሚ/ር መ/ቤቱ ተመላሽ ማድረግ ይኖርበታል።
- 22.2 የድጋፍ አሸናፊዎች በተለያዩ ምክንያቶች የጀመሩትን የፈጠራ ሥራ ሚያቋርጡ ከሆነ ለሚ/ር መ/ቤቱ የድጋፍ ገንዘቡን ተመላሽ በማድረግ ከስምምነቱ ውሉ ራሳቸውን በፈቃዳቸው ማግለል ይችላሉ።

23. የፈጠራ ስራውን ውጤት ስለማሳወቅ

- 23.1 የቴክኖሎጂ ፈጠራው ውጤት በዘርፉ የላቀ ተሞክሮና ክህሎት ባላቸው ባለሙያዎች፣ ወይም በቨርቸሎል ቡድን ወይም በሚ/ር መ/ቤቱ የስራ አመራር እንዲሁም እንደ አስፈላጊነቱ የውጤቱ ተጠቃሚዎችና ባለድርሻዎች በተገኙበት በወውደ ጥናት ወይም በሌላ መንገድ ሊያስገመግም ይችላል።
- 23.2 የተገኙ የቴክኖሎጂ የፈጠራ ውጤቶች በተለያዩ የኤሌክትሮኒክስና የህትመት ሚዲያዎች ጭምር ለህብረተሰቡ ግንዛቤ ተደራሽ ይደረጋሉ።
- 23.3 የተሻሉ የቴክኖሎጂ ናሙናዎች /ፕሮቶታይፕ/ ስራዎችም በሚ/ር መ/ቤቱ የገበያ ልማት በኩል የብዜት ስራ ተሰርቶላቸው ወደ ገበያ እንዲገቡና ለጥቅም እንዲውሉ ድጋፍ ይደረጋል።

ክፍል 5: ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች

24. የአዕምሮአዊ ንብረት ጥበቃ

ሚኒስቴር መሥሪያ ቤቱ ድጋፍ ለሰጣቸው የፈጠራ ውጤቶች ከሚመለከተው አካል ጋር በመሆን የአእምሯዊ ንብረት የባለቤትነት መብት እንዲጠበቅ እገዛ ያደርጋል።

25. ለተሰጠው ድጋፍ ዕውቅና ስለመስጠት

ማንኛውም የፈጠራ ውጤት በየትኛውም ዓይነት የህትምትና ኤሌክትሮኒክስ ሚዲያ ላይ ታትሞ ሲወጣም ሆነ ገበያ ላይ ሲውል ሚኒስቴር መሥሪያ ቤቱ ፕሮጀክቱን እውን

